Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-09-10

Ärende
TN 2021-0719

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Fredrik Cavalli-Björkman
08-123 339 04
fredrik.cavalli-bjorkman@sll.se

Trafiknämnden
2021-09-28, punkt 13

Svar på skrivelse från (V) angående åtgärder mot hot och våld i spårtrafiken

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har i skrivelse angående åtgärder mot hot och våld i spårtrafiken daterad 2021-06-15, ställt frågor kopplat till trafikförvaltningens åtgärder och i detta ärende återkommer trafikförvaltningen med förslag till svar på nämnda skrivelse.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt skrivelse (V) angående åtgärder mot hot och våld i spårtrafiken.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1. Skrivelsen anses besvarad

Förslag och motivering

Vänsterpartiet önskar svar på sina frågor nedan. Trafikförvaltningens svar och övervägande redovisas nedan.

Följande frågor har ställts i skrivelsen:

1. *Vilka åtgärder vidtar trafikförvaltningen för att förhindra hot och våld mot ombordpersonal inom de befintliga avtalen?*

För att förhindra hot och våld mot ombordpersonal beslutar och ansvarar Trafikförvaltningen om ordnings- och trygghetsskapande resurser för personal och resenärer i form av ordningsvakter och trygghetsvärdar som fördelas av Trygghetscentral ("TryggC"). TryggC är i drift dygnet runt alla dagar i veckan vilka leder och fördelar ordningsvakter, trygghetsvärdar och ungdomsvärdar inom hela kollektivtrafiken. TryggC samordnar också trygghetsskapande verksamhet med övriga samverkanspartners som exempelvis polis, frivilliga organisationer, Stadsmission och kräver deltagande av Trafikutövaren.

Ytterligare åtgärder för att förhindra hot och våld mot ombordpersonal så ställer Trafikförvaltningen krav gällande att Trafikutövaren skall utföra sina åtaganden i enlighet med de lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter samt eventuella kollektivavtal som vid var tid är tillämpliga på verksamheten och säkerställa att förhandlade kollektivavtal följs. Dessa kollektivavtal reglerar bl.a. ensamarbete eller andra överenskommelser mellan arbetsgivare och arbetstagare som ökar personalens säkerhet.

2. *Vilka åtgärder vidtar trafikförvaltningen för att förhindra hot och våld mot ombordpersonal inom pågående och kommande upphandlingar?*

I pågående och kommande upphandlingar ställer Trafikförvaltningen liknande krav som i befintliga avtal gällande att Trafikutövaren skall utföra sina åtaganden i enlighet med de lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter samt eventuella kollektivavtal som vid var tid är tillämpliga på verksamheten och säkerställa att förhandlade kollektivavtal följs. Dessa kollektivavtal reglerar bl.a. ensamarbete eller andra överenskommelser mellan arbetsgivare och arbetstagare som ökar personalens säkerhet.

Utvalda specifika krav inom pågående och kommande upphandlingar är att Trafikutövaren ska samverka med intressenter såsom polisen, löpande utföra trygghetskartläggningar inom kollektivtrafiken vilket innebär okulärbesiktningar, nyckelperson intervjuer och trygghetsvandringar för resenärer och personal. Ytterligare krav är att Trafikutövaren ska tillhandahålla personalen den utbildning som

erfordras för att personal ska kunna arbeta säkert inom kollektivtrafiken.

3. *Kommer trafiknämnden att få ta del av statistik om incidenter och tillbud inom SL-trafiken?*

   Statistiken rörande incidenter och tillbud inom SL-trafiken finns att tillgå vid förfrågan till Trafikförvaltningens Trygghetscentral. Om efterfrågan av specifik statistik finns är det möjligt att få detta exempelvis veckovis eller månadsvis.

4. *Hur ser trafikförvaltningen att omplaceringen av tågvärdar som kommer upp i nämnden den 15 juni 2021 påverkar den ovannämnda problematiken och resenärernas trygghet ombord?*

   Omplacering av tågvärdar utifrån förstudien har nu gått över till en implementeringsfas med flertalet aktiviteter som skall detaljeras och analyseras ytterligare. Bland dessa kommande aktiviteter återfinns fördjupade riskanalyser som ämnar förtydliga rutiner för att omhänderta resenärernas trygghet/säkerhet ombord samt ombord personalens trygghet/säkerhet. Som en del av förstudien inför beslut har platsbesök genomförts i London där det tidigare införts liknande lösningar. Utöver platsbesök och kontakt med andra aktörer har oberoende studier analyserats som visat på att resenärsutbytet kan genomförs från lokförarhytt med minst lika god säkerhet med hjälp av kameror som med hjälp av tågvärdar.

David Lagneholm
Förvaltningschef

Fredrik Cavalli-Björkman
Chef trafikavdelningen

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-09-10

Ärende
TN 2021-0719

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

1 (1)

Region Stockholm

SKRIVELSE
2021-06-15

Trafiknämnden

Vänsterpartiet

Angående åtgärder mot hot och våld i spårtrafiken

Fackförbundet Seko har under en längre tid slagit larm om växande problem med hot och våld mot ombordpersonal inom spårtrafiken. Seko anger att den främsta orsaken för problemen är upphandlingar som inte ställer skarpa krav på arbetsmiljön, reglerar personaltätheten så att den är på en tillräcklig nivå eller förbjuder ensamarbete.

I en debattartikel i Expressen den 6 juni berättar Seko att det under en vecka i mars i år rapporterades över 1 000 tillbud inom Stockholms pendel- och tunnelbanetrafik. Trafiknämnden har inte fått ta del av någon information eller statistik om detta.

Situationen är allvarlig och påverkar både personalens och resenärernas trygghet och säkerhet. Den kan inte lösas endast genom ökat antal väktare, ordningsvakter och kameror. Framför allt är hög personaltäthet och förbud mot ensamarbete effektiva sätt att vända den negativa utvecklingen.

Med hänvisning till ovanstående vill vi ha svar på följande frågor:

1. Vilka åtgärder vidtar trafikförvaltningen för att förhindra hot och våld mot ombordpersonal inom de befintliga avtalen?
2. Vilka åtgärder vidtar trafikförvaltningen för att förhindra hot och våld mot ombordpersonal inom pågående och kommande upphandlingar?
3. Kommer trafiknämnden att få ta del av statistik om incidenter och tillbud inom SL-trafiken?
4. Hur ser trafikförvaltningen att omplaceringen av tågvärdar som kommer upp i nämnden den 15 juni 2021 påverkar den ovannämnda problematiken och resenärernas trygghet ombord?